

**Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene
i integralno upravljanje obalnim područjem**

IZVJEŠTAJ

**sa 34. sjednice Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno
upravljanje obalnim područjem**

Podgorica, februar 2019. godine

1. Uvod

Tridesetčetvrti sjednica Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem, kojom je predsjedavao Milo Đukanović, predsjednik Crne Gore u svojstvu predsjednika Nacionalnog savjeta, održana je 21. septembra 2018. godine u Podgorici, sa sljedećim Dnevnim redom:

1. *Upoznavanje s progresom u realizaciji preporuka i ocjena 31, 32. i 33. sjednice Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem, uključujući stanje u pogledu:*
 - sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine
 - reforme institucionalnog okvira za održivi razvoj
2. *Dvadeset sedam godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom: ekološka država pokretač napretka crnogorskog društva*
3. *Mjere za unaprjeđenje stanja prirodnih resursa u okviru:*
 - upravljanja vodnim resursima
 - upravljanja šumama
 - razvoja ribarstva
4. *Upoznavanje s Dvogodišnjim izvještajem o implementaciji Nacionalne strategije biodiverziteta s akcionim planom za period 2016-2020. godine, s akcentom na predstojeću realizaciju Projekta „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore”*
5. *Upoznavanje s realizacijom zaključaka Nacionalnog savjeta u završnoj fazi izrade Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore*
6. *Razno*

Datum održavanja ove sjednice i dnevni red usklađeni su s obilježavanjem dana kada je Skupština Crne Gore donijela Deklaraciju o proglašenju Crne Gore ekološkom državom (20. septembra 1990. godine).

U skladu sa članom 10 Odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem („Službeni list CG”, br. 49/13, 39/15 i 66/15) kojim su utvrđeni zadaci Nacionalnog savjeta, na 34. sjednici donijete su ocjene i preporuke u odnosu na pitanja koja su obrađena u materijalima pripremljenim za ovu sjednicu Nacionalnog savjeta. Pregled ocjena i zaključaka Nacionalnog savjeta donijetih na 34. sjednici sadržan je u drugom poglavlju ove Informacije.

2. Ocjene i zaključci koji su donijeti na 34. sjednici Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem

Otvarajući 34. sjednicu Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem, **Milo Đukanović, predsjednik Crne Gore**, ocijenio je da je obilježavanje dvadeset sedam godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom, 20. septembra 2018. godine, odabrao kao pogodnu priliku za započinjanje svog novog mandata Predsjednika Nacionalnog savjeta. U uvodnom izlaganju predsjednik Đukanović je istako da je odluka o proglašenju Crne Gore ekološkom državom predstavljala odraz namjere da se zaštite identitet i tradicionalne vrijednosti crnogorskog društva, te da je ustavno određenje Crne Gore kao ekološke

države imalo dalekosežne pozitivne uticaje na izgradnju institucionalnog sistema nezavisne i ekonomski stabilne države koja sigurno korača ka svom dugoročnom opredjeljenju, odnosno ostvarenom članstvu u NATO i tekućoj integraciji u EU. U nastavku izlaganja Predsjednik je upoznao članove Nacionalnog savjeta s prioritarnim pitanjima i ciljevima u okviru održivog upravljanja nacionalnim resursima: ljudskim, društvenim, prirodnim i ekonomskim resursima, koji će činiti okosnicu programa rada Nacionalnog savjeta u predstojećem periodu. Zaključujući uvodno izlaganje, Predsjednik je naveo da zahtjevnim obavezama u okviru predsjedavanja Nacionalnim savjetom pristupa s uvjerenjem da se postavljeni ciljevi mogu postići uz odgovoran odnos prema prioritetima društvenog razvoja Crne Gore koji su utemeljeni na održivom upravljanju prirodnim i drugim resursima kojima raspolažemo u našoj zemlji. Uz optimalne institucionalne kapacitete, kao što je kapacitet Nacionalnog savjeta, i stalno rastuću kritičnu masu znanja, mogu se dostići ambiciozno postavljeni ciljevi održivog razvoja Crne Gore.

U okviru **prve tačke Dnevnog reda** članovi/ice Nacionalnog savjeta upoznati su s progresom u realizaciji preporuka i ocjena s 31, 32. i 33. sjednice Nacionalnog savjeta uključujući progres u okviru sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine, s akcentom na dvije grupe pitanja:

- inicijalni rezultati sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine, u periodu jul 2016 – jul 2018. godine, uključujući uspostavljanje sistema za izvještavanje o realizaciji mjera održivog razvoja i
- stanje reforme sistema upravljanja za održivi razvoj.

S tim u vezi, Nacionalni savjet je donio sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Ocjenjuje da su u skladu sa zaključcima 31. sjednice Nacionalnog savjeta Ministarstvo nauke, Ministarstvo sporta, Glavni grad i Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća ispunili obavezu izvještavanja Nacionalnog savjeta i u značajnoj mjeri realizovali utvrđene zadatke.*
2. *Ocjenjuje da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma realizovalo zaključke 32. sjednice Nacionalnog savjeta po pitanju potvrđivanja Pariskog sporazuma i zaključke 33. sjednice po pitanju valorizacije područja Bjelasice i Komova, dok je određeni progres ostvaren u realizaciji zaključaka 31. i 32. sjednice Nacionalnog savjeta koji su se odnosili na:*

a) Pripremu Prvog dvogodišnjeg izvještaja o sprovođenju Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem u IV kvartalu 2017. godine;

b) Izradu detaljne analize tehničkih uslova i finansijskog okvira za uspostavljanje operativnog i funkcionalnog sistema upravljanja otpadom u Crnoj Gori i pripreme Informacije za Vladu Crne Gore s prijedlogom rješenja na osnovu kojih će Vlada zauzeti stav o opravdanosti termičke obrade otpada i s tim u vezi odlučiti o uspostavljanju operativnog i funkcionalnog postrojenja za termičku obradu otpada u Opštini Nikšić, kao centra za obradu otpada za više opština u Crnoj Gori.

S tim u vezi zadužuje se Ministarstvo održivog razvoja da do kraja II kvartala 2019. godine dostavi na razmatranje Nacionalnom savjetu:

- *Izveštaj o sprovođenju Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem Crne Gore,*
- *Ocjenu opravdanosti termičke obrade otpada s analizom tehničkih uslova i finansijskog okvira za uspostavljanje operativnog i funkcionalnog postrojenja za termičku obradu*

otpada u Opštini Nikšić, shodno ishodu pregovora s odabranim kompanijama zainteresovanim da prezentuju optimalne tehnologije, pritom uzimajući u obzir količine otpada dostupne na teritoriji Crne Gore.

3. *Ocjenjuje da Ministarstvo održivog razvoja i turizma nije ostvarilo zadovoljavajući progres u realizaciji zaključaka 31. i 32. sjednice Nacionalnog savjeta po pitanju pripreme prijedloga rješenja na osnovu kojih će Vlada zauzeti stav u vezi sa sprovođenjem transformacije Nacionalnog savjeta u Državni savjet u skladu sa smjernicama utvrđenim u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine i uzimajući u obzir modele efikasnog funkcionisanja institucionalnog okvira za održivi razvoj u evropskim državama. Takođe, ukazuje se na nezadovoljavajući progres u sprovođenju Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine u skladu s Agendom Ujedinjenih nacija za održivi razvoj do 2030. godine, uključujući i uvođenje indikatora održivog razvoja u nacionalni sistem praćenja .*

S tim u vezi, Nacionalni savjet predlaže Vladi Crne Gore da podrži:

- a) *Uspostavljanje Kancelarije za održivi razvoj u skladu s optimalnim modelom institucionalne organizacije za održivi razvoj koji je utvrđen Nacionalnom strategijom održivog razvoja do kraja drugog kvartala 2019. godine i uzimajući u obzir moguće modele institucionalne organizacije sistema upravljanja za održivi razvoj koji su predstavljeni na 34. sjednici Nacionalnog savjeta polazeći od efikasnog funkcionisanja institucionalnog okvira za održivi razvoj u evropskim državama, kao i sprovođenje reforme Nacionalnog savjeta u Državni savjet. Pri tome će se mjesto Kancelarije u sistemu uprave i pravac reforme Nacionalnog savjeta utvrditi u naknadnim konsultacijama Mila Đukanovića, predsjednika Crne Gore i Duška Markovića, predsjednika Vlade Crne Gore;*
 - b) *Izradu pravne analize za predloženi model uspostavljanja Kancelarije za održivi razvoj i reformu Nacionalnog savjeta u Državni savjet do kraja prvog kvartala 2019. godine, a u skladu s naknadnim konsultacijama koje će biti obavljene po pitanju statusa Kancelarije za održivi razvoj, te*
 - c) *Zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u skladu sa stavom Vlade, Nacionalnom savjetu dostavi pravnu analizu predloženog modela institucionalne reforme na razmatranje.*
4. *U skladu s prethodnim zaključkom zadužuje Sekretarijat Nacionalnog savjeta da pripremi izmjene Odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta i njegovih radnih grupa do kraja drugog kvartala 2019. godine.*

Predsjednik Đukanović je u završnim ocjenama u okviru ove tačke Dnevnog reda ocijenio da je održivi razvoj pitanje od vitalnog značaja za budućnost Države, te da je neophodno nadomjestiti nepažnju koja je u odnosu na ovu temu pokazivana tokom prethodnih decenija i vjekova našeg razvoja.

U materijalima u okviru **druge tačke Dnevnog reda** sadržan je hronološki pregled izgradnje institucionalnog i strateškog okvira za zaštitu životne sredine od donošenja *Deklaracije o proglašenju Crne Gore ekološkom državom* do sada. Posebno je akcentovan put koji je Crna Gora prešla od uspostavljanja sistema za sprovođenje politike zaštite životne sredine do održivog razvoja, zasnovanog na četvorodimenzionalnom razvojnom konceptu koji je utemeljen na održivom upravljanju s četiri grupe nacionalnih resursa: ljudskim, društvenim, prirodnim i ekonomskim resursima. S tim u vezi, tokom diskusije članovi/ice Nacionalnog savjeta iznijeli su svoje ocjene o:

- mogućim rješenjima za punu realizaciju ustavnog određenja o Crnoj Gori kao ekološkoj državi u kontekstu sprovođenja četvorodimenzionalnog razvojnog koncepta utemeljenog na održivom upravljenju s četiri grupe nacionalnih resursa, a u skladu s Agendom Ujedinjenih nacija o održivom razvoju i tekućim procesom pridruživanja Crne Gore EU,
- praktičnim modalitetima koji bi mogli biti ponuđeni od strane poslovnog i bankarskog sektora, naučne zajednice, nevladinih organizacija, nezavisno i kroz modele partnerstva sa sistemom javne uprave.

Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem razmotrio je materijal pripremljen povodom *obilježavanja dvadeset sedam godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom* i s tim u vezi donio sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Iskazuje punu posvećenost opredjeljenju o razvoju Crne Gore kao ekološke države u skladu s Deklaracijom o proglašenju Crne Gore ekološkom državom.*
2. *Ukazuje na neophodnost konsolidacije ukupnih naučnih potencijala i institucionalnih kapaciteta kako bi se omogućilo sprovođenje ustavnog opredjeljenja o Crnoj Gori kao ekološkoj državi primjenom principa i mjera održivog razvoja utvrđenih Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. a u skladu s Agendom Ujedinjenih nacija o održivom razvoju do 2030.*
3. *Zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma da do kraja II kvartala 2019. Nacionalnom savjetu dostavi Plan srednjoročnih akcija koji treba biti zasnovan na operativnim predlozima za uspostavljanje partnerstva s poslovnim i bankarskim sektorima, naučnom zajednicom i nevladinim sektorom, radi generisanja podrške prioritetima utvrđenim u oblasti prirodnih resursa u okviru Nacionalne strategije održivog razvoja i ispunjavanju zahtjeva u procesu pridruživanja Crne Gore u okviru Poglavlja 27.*
4. *Ocjenjuje neophodnim jačanje ljudskih kapaciteta na svim nivoima za održivo upravljanje s četiri grupe nacionalnih resursa: ljudskim, društvenim, prirodnim i ekonomskim resursima.*
5. *Ocjenjuje neophodnim jačanje institucionalnih kapaciteta sistema upravljanja za održivi razvoj kako bi se na optimalan način odgovorilo izazovima na putu ka dostizanju vizije održivog razvoja Crne Gore utvrđene Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030.*
6. *Zadužuje članove Nacionalnog savjeta da do kraja tekuće godine dostave svoje prijedloge za ostvarivanje vizije održivog razvoja crnogorskog društva postavljene Nacionalnom strategijom održivog razvoja, čija se posebno značajna komponenta odnosi na sprovođenje ustavnog opredjeljenja o Crnoj Gori ekološkoj državi.*

U okviru **treće tačke** Dnevnog reda predstavljani su rezultati primjene mjera koje su na inicijativu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja pokrenute radi prevazilaženje problema u pogledu upravljanja vodnim resursima, šumskim resursima i u sektoru ribarstva, a koji su ustanovljeni na osnovu metodološke analize ključnih problema i slabosti identifikovanih u ovim sektorima u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja do 2030. godine.

U vezi s *Informacijom o unaprjeđenju stanja vodnih resursa* Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem donio je sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Ocjenjuje pozitivnim progres koji ostvaruje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u kontekstu unaprjeđenja sistema upravljanja vodnim resursima. Neophodno je intenzivirati aktivnosti po pitanju uspostavljanja kontinuiranog monitoringa površinskih i podzemnih voda, izrade vodnog informacionog sistema, izrade planova upravljanja riječnim slivovima, zaštite voda od zagađenja i zaštite od štetnog dejstva voda.*
2. *Ocjenjuje da je uvođenjem moratorijuma na eksploataciju pijeska i šljunka iz rječnih korita napravljen značajan pozitivan pomak u zaustavljanju neplanske eksploatacije materijala iz rječnih korita, degradacije rječnih korita i ugrožavanja stanja vodnih tijela.*
3. *Zadužuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da obezbijedi potpunu usklađenost aktivnosti u oblasti upravljanja vodama s ciljevima, mjerama i podmjerama NSOR do 2030. godine, te da o realizaciji ovih zaključaka izvještava Nacionalni savjet na godišnjem nivou.*

U vezi s *Informacijom o unaprjeđenju stanja prirodnih resursa u oblasti upravljanja šumama* Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem donio je sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Podržava aktivnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja usmjerene na:*
 - i. *zaštitu šuma od neplanskog korišćenja, bespravne sječe i požara;*
 - ii. *destimulaciju izvoza drvnih sortimenata (trupaca za rezanje i ogrijevnog drveta), kao i uvođenje stimulativnih mjera kompanijama u oblasti drvoprerade s većim stepenom finalne obrade proizvoda od drveta;*
 - iii. *vještačko obnavljanje šuma pošumljavanjem opožarenih površina i šumskih nepošumljenih zemljišta, kao i sprovođenje mjera za pospješivanje prirodnog pošumljavanja;*
 - iv. *kontinuirano praćenje zdravstvenog stanja šuma i podizanje otpornosti šuma na uticaje klimatskih promjena;*
 - v. *kompletiranje informacionog sistema u šumarstvu.*
2. *Podržava nastavak aktivnosti na realizaciji Programa reorganizacije koncesionog modela korišćenja šuma u skladu s inicijalnim predlogom koji je usvojila Vlade Crne Gore.*
3. *Zadužuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da u 2018. godini pristupi usklađivanju Zakona o divljači i lovstvu s pravnom tekovinom EU oblasti lovstva.*

U vezi s *Informacijom o unaprjeđenju stanja prirodnih resursa u okviru razvoja ribarstva*, Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem donio je sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Podržava aktivnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja koje se odnose na suzbijanje nelegalnog ribolova, posebno u pogledu suzbijanja upotrebe eksplozivnih naprava i drugih nedozvoljenih alata i opreme u svrhu ulova ribe. Neophodno je omogućiti kontinuiranu procjenu resursa ribe i drugih morskih organizama u cilju održivog i odgovornog upravljanja ovim resursima.*

2. *Ukazuje na neophodnost izgradnje luka za ribolovne plovne objekte i mjesta prvog iskrcaja u cilju kontrole ulova, omogućavanja efikasnog inspeksijskog nadzora i uspostavljanju sistema sledljivosti.*
3. *Ocjenjuje neophodnim uspostavljanje harmonizovanog sistema prekograničnog upravljanja ribljim fondom i drugim vodenim organizmima na Skadarskom jezeru između Crne Gore i Republike Albanije.*

U **četvrtoj tački** Dnevnog reda članovi/ice Nacionalnog savjeta upoznati su s Dvogodišnjim izvještajem o implementaciji Nacionalne strategije biodiverziteta s Akcionim planom za period 2016-2020. godine (NSB), obzirom na značaj biološke raznovrsnosti za očuvanje životne sredine i održivu valorizaciju prirodnih resursa. Nacionalni savjet je u okviru ove tačke informisan i o aktivnostima koje su planirane u okviru započetog Projekta „*Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore*”, obzirom na njegov značaj za implementaciju mjera Nacionalne strategije biodiverziteta i samim tim i zaštitu biodiverziteta u obalnom području. S tim u vezi, Nacionalni savjet je donio sljedeće ocjene i zaključke:

1. *Zadužuju se Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Agencija za zaštitu prirode i životne sredine obezbijede kontinuiranu realizaciju procjene statusa i rasprostranjenosti zakonski zaštićenih vrsta i NATURA vrsta do 2020. godine.*
2. *S tim u vezi, ocjenjuje neophodnim uspostavljanje održivog finansiranja zaštite biodiverziteta i preporučuje Vladi da u budžetu za 2019. planira veća izdvajanja za zaštitu biodiverziteta koja prioritetno treba da omoguće realizaciju optimalnog monitoring stanja biodiverziteta na kopnu i u moru, nastavak aktivnosti na identifikaciji područja ekološke mreže NATURA 2000 i izradu Crvene liste divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva. U tom kontekstu, Nacionalni savjet ocjenjuje neophodnim izdvajanje dodatnih 200.000 EUR u Budžetu za 2019. godinu za nastavak aktivnosti za uspostavljanje mreže NATURA 2000.*
3. *Zadužuju se Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, da u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Nacionalnom strategijom zaštite biodiverziteta, započnu izradu Crvene liste divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, kao preduslova za utvrđivanje mjera zaštite vrsta i staništa, naročito ugroženih vrsta i staništa, do 2020. godine.*
4. *Ocjenjuje neophodnim unaprjeđenje među-resorne saradnje u cilju optimalne integracije mjera zaštite biodiverziteta u sektorske politike u oblasti prostornog planiranja, vodoprivrede, šumarstva, ribarstva, lova, energetike i saobraćaja.*
5. *Preporučuje lokalnim samoupravama koje do sada nijesu donijele Lokalne akcione planove za biodiverzitet (LEAB-a) da pristupe njihovoj izradi u 2018. godini.*
6. *Zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine da Nacionalni savjet redovno informišu o realizaciji Projekta „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“, prioritetno u kontekstu proglašenja 3 zaštićena područja u moru.*
7. *Zadužuje Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine da na dvogodišnjem nivou izvještava Nacionalni savjet o sprovođenju Nacionalne strategije zaštite biodiverziteta s Akcionim planom za period od 2016-2020. godine.*

U okviru **pete tačke** Dnevnog reda, članovi/ice Nacionalnog savjeta upoznati su s završnom fazom izrade Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore (PPNOP CG) koji je

Skupština Crne Gore usvojila 26. jula 2018.godine. Prethodno je Nacionalni savjet donio niz zaključaka od značaja za izradu ovog planskog dokumenta. Nakon diskusije o Informaciji o realizaciji zaključaka Nacionalnog savjeta u završnoj fazi izrade Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore (PPPNOP CG), ocijenjeno je da su zaključci Nacionalnog savjeta kompatibilni s zaključcima Skupštine Crne Gore. S tim u vezi Nacionalni savjet je donio sljedeće ocjene i zaključke:

1. *U skladu s ocjenama koje su prezentovane u Informacija o realizaciji zaključaka Nacionalnog savjeta u završnoj fazi izrade Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore (PPPNOP CG), a u odnosu na mjere koje su u oblasti održivog prostornog razvoja utvrđene u Nacionalnoj strategiji integralnog upravljanja obalnim područjem i Nacionalnoj strategiji održivog razvoja, ocjenjuje da su u fazama realizacije Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore posebno značajni sljedeći aspekti:*

- i. *Detaljna razrada namjena i režima građevinskih područja koja su utvrđena u PPPNOP CG u skladu s preporukama Programa integralnog upravljanja obalnim područjem CG (CAMP CG) odnosno Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem. Posebnu pažnju treba pokloniti područjima značajnim za razvoj poljoprivrede.*
- ii. *Primjena tipova obalnog odmaka u odnosu na grafičke podloge pripremljene od strane stručnog tima CAMP-a CG.*
- iii. *Eliminisanje konfliktnih namjena površina na preostalim obuhvatima na kojima to nije postignuto prilikom izrade PPPNOP CG u odnosu na vrijednost i ranjivost 34 prioriteta obuhvata koje je utvrdio stručni tim CAMP-a.*
- iv. *Onemogućavanje planiranja namjena prostora suprotno rezultatima CAMP analize ranjivosti obalnog područja u onim građevinskim područjima koja grafički nijesu definisana u PPPNOP CG.*
- v. *Integrisanje prostorno-planskih mjera CAMP CG i NSIUOP u budući Prostorni plan CG za period od 2020 – 2040. godine i Plan generalne regulacije.*
- vi. *Ograničavanje gradnje u obalnom području u skladu s pokazateljima prostornog razvoja koji su utvrđeni u Tabeli 8-2 NSIUOP CG.*

2. *S tim u vezi Nacionalni savjet podržava zaključke koje je Skupština Crne Gore donijela prilikom usvajanja Prostornog plana posebne namjene obalnog područja Crne Gore, i to:*

- i. *Obavezuje se Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u roku od šest mjeseci uspostavi Informacioni sistem i dokumentacionu osnovu za praćenje indikatora izgrađenosti šest primorskih opština te da informacije dobijene iz tako uspostavljenog sistema u formi Izveštaja na godišnjem nivou dostavlja Skupštini Crne Gore i Savjetu za održivi razvoj. U godišnjim izvještajima neophodno je prikazati podatke koji se tiču veličine građevinskog područja i stepena njegove iskorišćenosti kao i ukupne bilanse za obalno područje.*
- ii. *Obavezuje se Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u grafičkom prilogu sa kartom građevinskih područja jasno evidentira sva građevinska područja, uključujući i građevinska područja van naselja, te da u skladu sa tim pripremi konačne bilanse površina.*
- iii. *Obavezuje se Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u okviru realizacije PPPN za obalno područje Crne Gore, budućeg Plana generalne regulacije, PUP-ova opština i planskih dokumenata nižeg reda, kojim će se dodatno urediti namjena prostora u obalnom području:*

- ograniči ukupnu izgrađenost obalnog područja, tako da indikator izgrađenosti obalnog područja odnosno udio građevinskih područja u ukupnoj površini obalnog područja koja iznosi 150.457 ha, ne može preći vrijednost od 10% u vremenskom periodu do 2030. godine, u skladu s obavezom praćenja sprovođenja Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem iz 2016. godine;
 - ograniči izgrađenost u pojasu širine 1 km od obalne linije, tako da udio građevinskih područja u pojasu širine 1 km od obalne linije, čija površina iznosi 21.391 ha, može dostići maksimalnu vrijednost od 35% do 2030. godine, u skladu s obavezom praćenja sprovođenja Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem iz 2016. godine;
 - primijeni obalni odmak na 26,8% dužine obalne linije i prošireni obalni odmak na dodatnih 6,7% dužine obalne linije u skladu s obavezom praćenja sprovođenja Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem iz 2016. godine;
 - omogući optimizaciju namjene površina kroz svođenje na minimum konflikata u korišćenju i ranjivosti prostora, prevashodno na lokalitetima za koje je utvrđeno postojanje konfliktnih namjena u Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.
3. *Zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma da Nacionalni savjet informiše na godišnjem nivou o realizaciji ovih zaključaka, uključujući i dostavljanje Izvještaja o praćenju indikatora izgrađenosti u šest primorskih opština prije upućivanja istog Skupštini Crne Gore.*

Predsjednik Đukanović je zaključio sjednicu, uz ocjenu da značajan dio problema s kojima se suočavamo proističe upravo iz nedovoljne posvećenosti pitanjima održivog razvoja, te da je neophodno posvetiti izuzetni značaj održivom razvoju naše Države.

3. Prijedlog zaključaka

U skladu sa ocjenama i zaključcima koje je donio Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem na 34. sjednici, predlaže se da Vlada Crne Gore donese sljedeće zaključke:

1. *Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2019. godine razmotrila i usvojila Izvještaj sa 34. sjednice Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem.*
2. *Vlada Crne Gore podržava sprovođenje reforme Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem u Državni savjet i uspostavljanje Kancelarije za održivi razvoj u skladu s zaključcima Nacionalnog savjeta.*
3. *Vlada Crne Gore zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine da realizuju zaključke sa 34. sjednice Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem, u skladu s preporukama i zaključcima Nacionalnog savjeta zaključno s trećim kvartalom 2019. godine.*